

Startfoto. Små 40 udlændinge fra otte lande deltog sammen med et mindre antal polakker i det europæiske sommermøde. Foto fra Choinki Domacyno.

Europæisk SOMMERMØDE I POLEN

Den europæiske forening med 12 medlemslande afholder hvert år et sommermøde, og i dagene 18. – 21. juni 2018 var den polske juletræsdyrkerforening vært for dette årlige møde. Formålet med sommermøderne er at danne netværk blandt deltagerne på tværs af Europa gennem faglige og sociale indslag. Mødet i Polen levede godt op til formålet og gav et godt indtryk af den polske nordmannsgranproduktion i den Østersø-nære del af Polen iblandet mere kulturprægede seværdigheder under mødet.

☰ CLAUD JERRAM CHRISTENSEN

Vejret viste sig fra sin flotte side, da den nydannede polske juletræsdyrkerforening var vært for sommermødet i den europæiske juletræsdyrkerforening i dagene 18.-21. juni 2018. Små 50 deltagere fra ni lande deltog over de fire dage. Den mindre tilslutning må nok tilskrives den usædvanlige travlhed i kulturerne samt en sen og begrænset annoncering af arrangementet i visse lande. Den danske gruppe på 15 deltagere var den største gruppe fulgt af 8 tyskere og 7 polakker. Der var ingen repræsentanter fra Frankrig, formentlig fordi de franske producenter besøgte Polen i 2017.

Mange deltagere ankom med fly til Gdansk, hvorfra de blev samlet op med bus og kørt de ca. 200 km til hotel Bursztynowy Pałac i Strzekecino i det nordvestlige hjørne af Polen tæt ved Østersøen, som var base under mødet. Undervejs til og fra hotellet blev man ofte vidne til en omfattende byggeaktivitet af både veje (med EU-tilskud) og huse/bygninger. Polen undergår en stor forandring i disse år og oplever pæne vækstrater og fuld beskæftigelse. Sidstnævnte betyder, at man både i Polen og andre EU-lande har svært ved at tiltrække polsk arbejdskraft til den grønne sektor, ligesom der opstår pres på lønnen, der i Polen er ca. 50 kr./time for medarbejdere i den grønne sektor.

Indkvarteringen var rigtig fin og "slotsagtig" på Bursztynowy Pałac i Strzekecino. Hotellet og dets omgivelser gav mindelser om en tidligere storhedstid.

Nøgletal for Polen:

Indbyggere: 38 millioner
Husstande med et juletræ: 70 %
BNP pr. indbygger: 26.003 \$

Juletræsmarked

(i alt ca. 9,1 millioner træer)

- Nordmannsgran (40 %)
 - Rødgran (20 %)
 - Blågran (23 %)
 - Nobilis (5 %)
 - (Skov)fyr (2 %)
 - Andre (5 %)
- Plastiktræer (5 %)

Egenproduktion (alle arter):
6,6 millioner, heraf
nordmannsgran 2,2 millioner

Handel:

Import: (ca. 1,5 millioner fra
Danmark & Tyskland)
Eksport: (ca. 0,5 million til Tyskland)

Tirsdagen blev indledt med en mindre udstillerstand, hvor JUTEK (Jørgen Kæhlershøj) og HD2412 (Lars Bonne) som indbudte sponsorer redegjorde for deres maskin- og udstyrsprogram.

Fokus på nordmannsgranjuletræer

De faglige punkter havde fokus på dyrkning af nordmannsgranjuletræer. Da juleræsproduktion i Polen først for alvor tog fart i 1990'erne, har man endnu ikke haft fokus på adgangen til f.eks. vækstreguleringsmidler gennem mindre anvendelser. Der er derfor p.t. ikke godkendte kemiske vækstreguleringsmidler i Polen, men alligevel forekommer brugen af disse midler udbredt. Måske derfor var flere af de besøgte producenter noget tilbageholdende med at oplyse, hvilke plantebeskyttelsesmidler de brugte og hvornår.

Frost og tørke

Tirsdag var feltdag, hvor dagen begyndte på ejendommen Perfect Green nær Slonino, som ejes af Marcin Kłopotniński, der også er formand for den nydannede polske juletræsdyrkerforening. Plantagen på ca. 100 ha var anlagt i 2005 med overvejende nordmannsgran, men også blågran og rødgran.

Selvom der kun var ca. 30 km til Østersøen, var det tydeligt, at man her sloges med en del klimatiske udfordringer. Således havde man haft vinterfrost over en længere periode på ÷ 20 °C samt forårs(natte)frost i begyndelsen af juni på ÷ 4 °C samt et ganske usædvanligt tørt forår uden nedbør i to måneder. Denne "giftige cocktail" havde resulteret i nær 100 % planteafgang for nyplantninger etableret i efteråret 2017 og foråret 2018 samt døde skudspidser i lavningerne på større træer af både nordmannsgran og blågran. Højreliggende kulturer var i det store hele gået fri.

Træerne blev helt overvejende afsat på det polske marked, og man havde en oparbejdningskapacitet på omkring 5.000 træer om dagen i sæsonen.

Kvalitetsjuletræer

Efter frokost gik turen vest på til Choinki Domacyno ved Piotr Wandycz nær Karlino. På vejen hertil passerede man en af Green Teams plantager nær Karlino. Hos Piotr Wandycz så vi især større salgsklare træer uden antydning af frostska-

I plantagen Perfect Green var der samlet installeret 130 videokameraer, der dækkede hele plantagen. På denne måde kunne ejeren følge med i (arbejdet i) bevoksningerne fra sin bopæl i Warszawa. Installationerne mindede mere om overvågning end tyverisikring.

Træerne var intensivt formreguleret med en slank og meget tæt form, som ledte tankerne i retning af amerikanske juletræer. Her var klart tale om en meget dygtig producent, som kunne og ville producere kvalitetstræer, der var fuldt på højde med de allerbedste i Europa.

Efter et kort stop ved en helligdom skænket af Filippinerne til den daværende pave Johannes Paul II fra Polen fortsatte dagen med en sejltur på Østersøen i et vikingskib fra byen Kołobrzeg. Dagen sluttede med en dejlig fire rettes menu på en hyggelig lokal restaurant. I det hele taget spiser man godt (og rigeligt) i Polen, hvor suppe – trods sommervarmen – indgår i næsten alle måltider undtaget morgenmaden.

ORFO

Onsdag gik turen til ORFO ved Będzino meget tæt ved Østersøen. ORFO har ca. 120 ha med nordmannsgranproduktion, og virksomheden har en bevidst strategi om kun at købe og tilplante arealer i det meget Østersønære område. Derudover har ORFO ca. 20 ha med planteskole. ORFO ejes og drives af Anker Gold.

Indledningsvist så vi en produktionsbevoksning, hvor målet var at lave tætte og slanke træer. I bestræbelserne på at lave

Anker Gold viser frem i proveniensforsøget ved ORFO.

træerne meget slanke var der klippet vel meget ind i bunden med det resultat, at mange træer antog cylinder- eller tøndeform, hvilket ikke er et ukendt fænomen andre steder.

Herefter besøgte vi et proveniensforsøg, hvor Ambrolauri blev sammenlignet med udvalgte danske provenienser. Ambrolauri viste her det tidligste udspiring med den største variation, mens

Nordmannsgran med forårsfrostskafer på ejendommen Perfect Green ved Slonino, der ejes af Marcin Kłopociński (Indsat).

Marcin Kłopociński.

Den norske delegation på togt i Østersøen med os andre. Årer og sejl var erstattet af motorkraft og ingen følte sig kaldet til at prøve det tilgængelige vikingekostume.

flere af de danske provenienser udviste en større vækstkraft end Ambrolauri. Formiddagen sluttede med et besøg i ORFOs planteskole, hvor man især dyrkede nordmannsgran af provenienserne Ambrolauri, men også Apsheronsk, Borshomi og udvalgte danske provenienser.

Efter disse tre ORFO-punkter kunne vi nå en forfriskning i Anker Golds dejlige have, hvor deltagerne også fik lejlighed til at se en hvid stork på rede. Efter frokost på en lokal restaurant valgte

flere desværre at bryde op for at køre hjem til deres respektive lande inden eftermiddagens program og den afsluttende gallamiddag.

Stadepladstræer fra mere uens kultur

Om eftermiddagen besøgte vi Choinki.pl i Wierzchomino ved Dominik Gajewski. Her så vi et stort areal med nordmannsgran, som vidnede om en mere begrænset knowhow og vilje til at lave kvalitetstræer. Træernes kvalitet var derfor meget svingende, og der var mange problemer med lange og S-formede toppe samt et betydende ukrudtstryk. Træer fra en sådan kultur ville være vanskelige at sælge til en grossist i dagens marked, men det behøvede Dominik Gajewski heller ikke, da han afsatte træerne til sit eget netværk af stadepladser i Warszawa – og her var slutbrugeren mindre kritisk med kvaliteten.

Sidst på eftermiddagen om onsdagen besøgte vi Hortulus, som var en fascinerende botanisk have med smukke anlæg inden turen gik retur til hotellet og gallamiddagen.

Der var gennemgående tilfredshed med afviklingen af arrangementet og balancen mellem faglige feltture og mere kulturelle aktiviteter. Ikke desto mindre er fire dage måske en udfordring for travle folk i en travl periode. Næste års sommermøde bliver i Østrig den 26.-28.juni 2019.

Links:

Perfect Green: <https://www.choinki.com/en>

Choinki Domacyno: <http://choinkiprostozplantacji.pl/en/>

Choinki.pl: <http://www.choinki.pl/>

ORFO: <http://www.orfo.pl/en>

FORT SIRIO – suveræn til juletræer

**SØNDERUP
MASKINHANDEL A/S**

Hjedsbækvej 464 • 9541 Suldrup • tlf: 98 65 32 55 • www.jutrak.dk
www.facebook.com/FORTSIRIO • e-mail: mail@fbdk.dk

Stor forekomst af agerpadderokke hos choinki.pl, der ejes af Dominik Gajewski (indsat).. Kulturerne hos de besøgte producenter var ofte 100 ha+.

Dominik Gajewski

